

NASLOV—ADDRESS:
Glasilo K. S. K. Jednote
6117 St. Clair Ave.
CLEVELAND, OHIO
Telephone: HEnderson 3912

LETOS
obhaja naša Jednota 20.
letnico osnivanja mladinskega oddeleka
V ta namen naj vsako krajevno društvo marljivo
agitira na mladinski oddelek

Entered as Second Class Matter December 12th, 1923 at the Post Office at Cleveland, Ohio, Under the Act of August 24th, 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1108, Act of October 3rd, 1917. Authorized on May 22d, 1912.

STEV. 52 — NO. 52

CLEVELAND, O., 29. DECEMBER (DECEMBER), 1936

LETO (VOLUME) XXII.

35. KAMPAJNSKO Poročilo

16 DRUŠTEV V 7 DRŽAVAH NAPREDOVALO ZA LEPO STEVILO TOČK. — NOVI ODLIKOVANEC. — PAZITE NA PRIHODNJE KAMPAJNSKO Poročilo!

Nastopovali 16 društev v sedmih državah je minuli teden napredovalo za 1032 točk: št. 55, 47, 176, 4, 59, 203, 131, 14, 45, 219, 146, 23, 41, 194, 136 in 174.

V seznamu časnih boosterjev je bil zadnji teden vpisan so-brat Jos. Erchull Jr., tajnik in kampanjski načelnik društva sv. Cirila in Metoda, št. 4, Soudan, Minn.

Današnje kampanjsko poročilo se ozira na uspeh do vsteviši 23. decembra. Ker bo večina društev s svojim mesečnim poročilom in asesmentom imena novih prisilcev na gl. urad šele te dni odposlala, pričakujemo, da bo prihodnje, oziroma zadnje poročilo nad vse zanimivo.

STANJE MEDDRŽAVNIH OKROŽIJ

B	Missouri, Iowa in Nebraska	6416
H	Ohio	4381
E	Montana, Wyoming, Oregon in Washington	3864
K	Wisconsin	3258
F	Indiana	2062
I	Illinois	1913
D	Colorado in California	1781
L	Pennsylvania	1682
J	Minnesota	1121
A	New York, Connecticut in West Virginia	1044
G	Michigan	946
C	Kansas in Arkansas	861

Kampanjski načelniki! Pomnite, da traja sedanja kampanja samo še 2 dni!

DRŽAVE PO BOOSTERSKIH TOČKAH

Missouri	17,625
Oregon	6,305
Montana	5,584
Ohio	4,381
Wisconsin	3,258
Indiana	2,062
Illinois	1,913
Colorado	1,840
Pennsylvania	1,685
Wyoming	1,665
New York	1,251
Minnesota	1,134
Kansas	968
Michigan	946
Connecticut	930
California	901

DRUŠTVA PO DRŽAVAH, KI SO V OSREDNJU

California, št. 236	900 točk
Colorado, št. 56	4,664
Connecticut, št. 148	930
Illinois, št. 206	10,758
Indiana, št. 52	4,018
Kansas, št. 115	4,200
Michigan, št. 249	3,000
Minnesota, št. 4	4,075
Missouri, št. 70	17,625
Montana, št. 14	11,160
New York, št. 46	3,250
Ohio, št. 219	41,302
Oregon, št. 235	6,304
Pennsylvania, št. 81	18,024
Wisconsin, št. 136	7,425
Wyoming, št. 94	4,101

ARTHUR BRISBANE UMRL KRVAVE ŠTEVILKE IZ NEMČIJE

New York, 25. decembra. — Na božično jutro je preminul najbolj poznani ameriški časnikar Arthur Brisbane v starosti 72 let. Bil je poznan milijonom čitaljem po svojih dnevnih člankih "Today," katere so ljudje vedno z zanimanjem brali. Brisbane je bil najboljše plačan ameriški časnikar. Za svoj članek, ki ga je vsak dan napisal, je dobival letno \$260,000 plače. Za božič ga je zadeba kap.

Prebivalstvo Italije

Letos je bilo v Italiji ljudstvo štejete. To je bilo na praznik "rojstva Rima." To je bilo že osmo štejte te vrste in so našteli v Italiji 42,438,000 prebivalcev. Po nadaljnih ugotovitvah so bili popravljeni nekatere nedostatki, tako da prebivalstvo v resnicu znaša 42,527,561 prebivalcev. V tem številu niso враčunani vojaki

in delavci, ki so začasno odšteti v vzhodni Afriki in na Egejskih otokih. S tem znaša število italijanskih državljanov 43,050,103.

FRATERNAL ORDERS' COMMITTEE

KAJ JE NAMEN FRATERNAL ORDERS COMMITTEE?

Ta odbor je bil ustanovljen na konferenci bratskih podpornih organizacij dne 21. okt. 1936, da pomaga po svoji najboljši moći, da se organizirajo vsi jeklarski delavci v unijo, da si na ta način izboljšajo svoj življenjski standard, ter tako osigurajo sebi in svoje družine.

Glavna naloga tega odbora je, da mobilizira in seznanji tujerodno delavstvo o koristih, katere bo imelo od delavskih organizacij v industrijah, kjer je zapošljeno veliko število delavcev vseh narodnosti, ki so dolga leta trpeli posledice, ker so bili prepuščeni milosti jeklarskih baronov. Večina delavcev v tej industriji je, ki opravljajo težka dela, dela, ki ne potrebujejo druga gega znanja kakor zdrave in močne mišice. Naravno je to, da so taki delavci tudi najslabše plačani.

V tem odboru je zastopanih 17 velikih organizacij, ki stejejo nad pol milijona članov različnih narodnosti, ki niso nikdar poprej sodelovala za kakšno stvar, "akoravno so posedovala z veliko silo, ker so industrijski baroni in politikarji skrbeli, da so narodi in delavci ostali razdeljeni v narodne in posamezne skupine, kar je služilo v dobro svrhu le onim, ki so jih vedno izrabljali."

Ko se je pričela velika kampanja za organiziranje masnih industrij, je napočil nov dan za vse neizkušeno delavstvo, da se tudi oni organizirajo v svrhu svoje protekcie. Delavstvo se je pričelo zanimati za organizacijo, ko jim je bilo Lewisovo gibanje jasno. C. I. O. je takoj ob pričetku povdarił, da je mestu vseh delavcev neglede na narodnost, pleme ali barve, v industrijski uniji, ki boste skrbeli za vse enako.

Nastalo je vprašanje, kako bomo dosegli uspeh pri kampanji, če se ne bo vsak delavec,

vsaka narodnost in pleme, storilo nekaj, da pride med narodi sporazum in sodelovanje. To sodelovanje more pa le prijeti tedaj,

ko se narodi in delavci zavedo, da se morajo boriti skupno. Tu-kaj je zdaj dober začetek, katerega moramo skrbno vse negotovati.

Fraternal Orders Committee deluje roko v roki s SWOC po vsem nepristransko. Odbor ima tako nalogo, da dela boljše zvezne in gladi pot v jeklarski kampanji med vsemi narodi s tem, da ga seznaniti potom javnih shodov, na katerih govorijo unijski organizatorji in druge vplivne osebe. Ta odbor vodi podlub o unijski potrebni potom časopisja, letakov in brošur, s katerimi se prodriča v širše mase delavcev,

da se jih prepravi in pridobi za organizacijo. Preiskovalni oddelek SWOC bo s pomočjo podpornih organizacij sestavljal število važnih podatkov, ki bodo potem priobčeni v vseh delavskih publikacijah in po radiju v kampanji za izboljšanje razmer.

Radi tega priporočamo da gredemo SWOC na roke pri zbiranju tega materiala.

John A. Dečman, organizator.

Srečno novo leto 1937!

Star Clevelandčan umrl

Dne 24. decembra zjutraj je umrl v Glenville bolnišnici v Clevelandu, O. dobro poznan slovenski pionir Jos. Kranjc, star 76 let. Bolan je bil samo en dan. Pokojni je bil vdomec, doma iz Cerknica, odkoder je dospel v Ameriko leta 1896. Ranjki je bil oče Mrs. Jennie Dobrinich, prej Mrs. Samich, poleg te pa zapušča še dve hčeri, Mrs. Julijo Russ iz Kewanee Ave. in Mrs. Matilda Kotnik iz Miller Ave. ter sina Josepha in Franka. Po poklicu je bil krojač.

Slovenec ustreljen v Španiji. Listi poročajo o tragični smrti mladega slovenskega letalca Josipa Križaja, ki je služil pri letalcih španske vlade in bil ujet od Francovih vojakov. V ujetništvu so ga obsodili na smrt in ustrelili. Zagrebška "Istra" objavlja o pokojnem Križaju nekaj zanimivih informacij iz katerih posnemamo, da je bil pred kakimi štirimi leti pristal z nekim tujim letalom v Ljubljani. Bil je nekaj časa konfiniran, potem je dovršil trgovski tečaj in se mudil do pred dve mači mesecema v Ljubljani. Odšel je v Španijo, kjer je vstopil kot izvezban pilot v službo španske vlade. Udeležil se je cele vrste zračnih bojev, dokler ga ni streličil neki nacionalistični letalec. Letalo se je vnelo. Križaj pa je skočil na tla s padalom. Zaneslo pa ga je za fronto Francove vojske, kjer so ga ujeli in ustrelili.

zakone, s katerimi se bo ščitilo delavce pred številnimi poškodbami, ki so posledica slabih varnostnih odredb, za katere trpijo delavci in podporne organizacije.

Preiskovalni oddelek bo pridelal zbirati podatke v zvezi z "group insurance," katerega vsljujejo jeklarski baroni delavcem, da jih s tem privežejo na kompanijsko stran. To je že danes v vsakdanji praksi po vseh večjih tovarnah ter službi baronom kot najboljše orožje v boju z delavci. Za to protekajo pa plačajo delavci pretirane cene radi tega, ker imajo tvrdke tudi pri tem svoj dobiček. Danes so pri rokah dokazi, da je bilo veliko število delavcev na škodi, ker so sprejeli to protekcijo v nadi, da je boljša, kakor pa zavarovanje pri bratskih organizacijah. Ko so bili pa odpuščeni od dela, so izgubili vse, delo in denar.

Radi tega priporočamo da gredemo SWOC na roke pri zbiranju tega materiala. John A. Dečman, organizator.

VESTI IZ JUGOSLAVIJE

Slovenec imenovan nadškof. Za katoliškega nadškofa v Belgradu je bil imenovan te dni Slovenec Msgr. dr. Josip Ujčić, profesor ljubljanske univerze. Novi nadškof je eden najbolj uglednih svečenikov in mož globoke učenosti. Rojen je bil v Starem Pazinu, Istra, leta 1880.

Novi grobovi: V Slovenijogradcu je umrl zdravnik dr. Vinko Zelezničar. — Pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah je odšel v večnost Janez Podhostnik, gostilničar in trgovec. — V Planini pri Sevinci so pokopali Ano Mand. — V Vrhovem dolu pri Limbušu je umrla posestnica Apolonija Terbos. — V Mariboru je zapustil solzno dolino Franc Wistan. — V Grosupljem so djali v grob posestnico Minko Košak roj. Guzelj. — V Glincah na Viču so pokopali Ano Goršek roj. Zanoškar. — Na pokopališču v Stepanji vasi so djali v grob artil. poročnika v p. Vojka Čučka. — V celjski javni bolnišnici je umrl posestnik Karl Kroflič iz Straže pri Teharjih. — V Ljubljani so umrli: vodova po poštnem poduradniku Marija Ravnikar, Alojzija Pipan roj. Urbančič, Junc Marija roj. Kastelic, inšpektor pokazovalca Anton Žerjal, Lucija Bergant roj. Delakorda, soprona davnega nadupravitelja v p. Justina Pernovšek roj. Sluga, Franc Beber, Elizabeta Tomšič, 85 letni Martin Radoš, trgovec Rudolf Tenente, ravnatelj Narodne tiskarne Fr. Jezeršek, Alojzij Payer, železniški uradnik v p. Kokolj Ivan, tiskarski strojnik Ivan Frece, zasebnica Ana Stupica in Maria Krek.

Se mnogo Slovencev je v Rusiji. Od časa do časa se vračajo v domovino možje, ki jih je svetovna vojna vrgla v vojno ujetništvo v daljni Rusiji. Doma so jih proglašili že zdavnaj za mrtve in sedaj presenečajo s svojim prihodom domače in znance. Te dni sta prispevali iz Avstrije dva taka bivša ujetnika. Filip Logozar, ki je doma iz Preloga v Medjimurju, je bil ujet leta 1915 v Galiciji. Vrnil se je sedaj z ženo-Rusinjo in hčerkjo. Ivan Strugarnik pa je doma iz Čiba v Bački Palanki. Tudi on je bil ujet leta 1915. Na obmejni policiji je pripovedoval zanimivo pot svojega ujetniškega življenja. Bil je v raznih taboriščih, med drugimi tudi v slovitem taborišču ob Murmanski obali, kjer so gradili vojni ujetniki železniško progo. Od 40,000 mož, ki so bili v taborišču, jih je umrlo 37,000, ostanilo 3000 pa so potem prenestili v Sibirijo, kjer jih je dobila revolucija. Strugarnik je živel potem do svojega povratka v mestu Frunze ob rusko-mongolski meji ter je bil za mlinarja v velikem mlinu na kolhozku posestvu. Pripovedoval je, da živi v Frunze že kakih 100 bivših vojnih ujetnikov, ki čakajo na možnost povratka v domovino. Med njimi sta dva Slovencia in sicer Martin Hrovat, nekje iz Štajerskega in neki Šiten.

Svojemu župniku, Rt. Rev. Omanu, so farani sv. Lovrenca podarili krasen kelih za njegovo srebrno mašo. Slovensko je slavljenec izročila ta krasni spomin v dokaz hvaležnosti in udanosti učenka 8. razreda, Josephine Lekan, v vezani slovenski besedi pred jubilejno mašo

LEPO USPELA SLAVNOST SREBRNE MAŠE KANO-NIKA J. J. OMANA

Cleveland, O. — Jako lepo so se vršile minilo nedeljo, 27. dec. slavnosti pri sv. Lovrencu, kot legenda sveta nam pripoveduje, k

DRUŠTVENA NAZNANILA

Društvo sv. Janeza Krstnika, št. II, Aurora, III.

Nase društvo je imelo svojo glavno sejo dne 6. decembra, na kateri je bil izvoljen ves stari odbor: predsednik, Louis Lavrich; tajnik, August C. Verbič, 695 Aurora Ave, telefon 4915; blagajnik, Jos. Jakosh; zdravnik, Dr. B. J. Pulfer.

Pri tej priliki se prav lepo zahvaljujem vsem članom za tako lepo udeležbo na tej seji in želim, da bi se tudi v bodoče tako številno sej udeleževali.

Naznanim tudi žalostno novo iz naše naselbine, da smo dne 15. decembra izgubili našo dolgoletno članico Julijo Pregel. Rojena je bila dne 24. aprila 1869 na Vačah pri Litiji. Tukaj zapisu tri sinove in tri hčere, v Minnesotti pa eno sestro. Pojnjica jebolela nad 14 let. Bodij ohranjajo najblažji spomin in naj v miru počiva! V imenu našega društva izrekam njenim sorodnikom globoko sožalje.

Zelim vsem našim članom in članicam, tako tudi vsemu Jednotinem članstvu blagoslovjeno, srečno in uspešno novo leto.

S pozdravom:

August C. Verbič, tajnik.

Društvo sv. Jožefa, št. 57,

Brooklyn, N. Y.

Tem potom se naznana vsem članom in članicam našega društva, da se vrši prva letna seja prihodnja soboto, dne 2. januarja 1937. In ker imamo več važnih točk za ukreniti v splošni dobrobit društva, je potrebno, da ste pri tej seji, in obenem boste dobili finančno poročilo od društva.

Dalje prosim člane, kateri še niste poravnali svojega dolga, da bi se vsaj takoj potrudili, da bi vložili prošnje, da se vas počaka, ker dozdaj sta samo dva člana, katera sta vložila prošnjo in je bila ista odobrena pri seji. In lepa hvala sobratom, kateri se niso mogli udeležiti zadnje seje, in so plačali svoj asesment na domu ali ga pa poslali.

Pri našem društvu je 6 otrok, kateri so dosegli 16 let starosti, in kakor ste čitali v Glasilu, da morajo taki prestopiti v aktivni oddelek, če ne, se jih bo čratalo, in sem tudi že 6 pisem pisal staršem, in do zdaj sta se samo dva oglašila, kaj bodo storili; Torej hvala vam sobrata Mayer in Peschel, da sta se takoj potrudila in odgovorila na moja pisma; da se je vaše otroke vpisalo v aktivni oddelek. Kaj je pa z drugimi 4 sobrami? Tudi od vas se pričakuje odgovor.

Torej na svidenje prihodnjo soboto, dne 2. januarja, 1937.

S obratnim pozdravom,

Joseph J. Klun,

tajnik.

Društvo Friderik Baraga,

št. 93, Chisholm, Minn.

Naše društvo je imelo svojo glavno sejo dne 13. decembra, in je izvolilo sledeče uradnike za leto 1937. Predsednik Joseph Verant, podpredsednik Louis Kerže, tajnik John Komidár, 320 W. Poplar St., telefon št. 356, blagajnik John Znidarsich, zapisnikar Frank Tekautz, nadzorniki: Ludvik Žužek, Frank Setina in Louis Samsa, zdravnik dr. Mc Farlane.

Veselo in srečno novo leto vsemu Jednotinem članstvu!

S obratnim pozdravom,

John Komidár, tajnik.

Društvo Friderik Baraga,

št. 93, Chisholm, Minn.

Naše društvo je imelo svojo glavno sejo dne 13. decembra, in je izvolilo sledeče uradnike za leto 1937. Predsednik Joseph Verant, podpredsednik Louis Kerže, tajnik John Komidár, 320 W. Poplar St., telefon št. 356, blagajnik John Znidarsich, zapisnikar Frank Tekautz, nadzorniki: Ludvik Žužek, Frank Setina in Louis Samsa, zdravnik dr. Mc Farlane.

Veselo in srečno novo leto vsemu Jednotinem članstvu!

S obratnim pozdravom,

John Komidár, tajnik.

Društvo sv. Ane, št. 105,

New York, N. Y.

Naši letni seji dne 13. decembra je bil izvoljen sledeči odbor za leto 1937: Predsednica Pavilina Vesel, tajnica in zapisnikarica, Jennie Toncich; blagajničarka, Emma A. Toncich; nadzornice; Veronika

Kunz, Mary Kavelic, Fanny Peterka.

Prosim članice, da bi se bolj številno udeleževalo mesečnih sej, in da bi bolj točno ter redno plačevalo svoj asesment, ker s tem se tajnici prihrani dosti dela.

Vsem onim, kateri sem v decembri tirjal glede asesmenta in se niste odzvale naj velja to v naznanih, da je društvo za vas založilo za decembrski asesment.

Zelim vsem skupaj srečno novo leto; tako tudi gl. odboru in celokupno članstvu Jednote.

S pozdravom:

Jennie Toncich, tajnica.

Društvo sv. Srca Marije št. III Barberton, Ohio

Na glavni letni seji našega društva so bile izvoljene večinoma vse stare ali dosedanje uradnice in sicer: Anna Brunska, predsednica; Mary Mihelič, podpredsednica; Jennie Ozbolt, tajnica; Frances Bruttonel, blagajničarka; Mary Zelezničar, zapisnikarica; nadzornice: Mary Zelezničar Jr., Jennie Čič in Mary Lautar; zastavonosilka Mallie Petrič; rediteljica Jennie Penko; — zdravnika: dr. Warner in dr. Folin; slednji je Slovenec.

Dalje se je razmotrivalo o točki glede dosmrtnje bolniške podpore in se isto odobrilo za uveljavlo z dnem 1. januarja 1937 kakor sledi: "Članica, zavarovana za \$1 dnevne bolniške podpore je upravičena šest mesecov po 50c dnevno, potem pa, dokler je bolna ali do smrti po 33c na dan. Članica, ki je zavarovana za \$5 tedenske bolniške podpore in one, ki so zavarovane za \$2 dnevne podpore, bodo upravičene 6 mesecov do cele podpore, 6 mesecov do polovične, potem ali končno pa do ene tretjine, dokler je članica bolna.

Drago mi sestre! s tem smo naredile velik korak napredka, zato upam, da se boste zdaj bolj zanimale za svoje društvo, da boste rade obiskovali seje in prireditve in s tem pomagale blagajni.

Naklada otrok ostane enkrat na leto, to je v mesecu decembru 10c od člana.

Sprejete so bile tri nove članice: Mary Zalar, Ana Jevec in Frances Brnick; zdaj steje naše društvo 203 čl. v aktivnem in 113 v mladinskem oddelku, torej skupaj 316.

Ko tako rešujemo točko za točko, nam nenadoma naznani naš III. gl. predsednik sob. Josip Lekšan svoj poset, kar smo ga zadovoljne sprejeli; saj se vendar spodobi, da nas obišče na glavni seji naš gl. uradnik. Kako se je med namen počutil, ga nisem vprašala. Upam pa, da dobro, saj je vedno smehljal.

Sobrat Lekšan, zahvaljujem se Vam v imenu društva za obisk in spodbuden govor.

Na omenjeni seji so se nas spomnili z brzjavim čestitkami tudi sledeči: Slovensko samostojno društvo Domovina, sobrat J. Ujčič, predsednik: Slovenska godba Mr. J. Spetič, predsednik in Mr. J. Fidel nam je delal vesel Božič ter srečno novo leto in se priporočal za naklonjenost. Sestre Josephine Zagari in Jennie Čič sta nam poslali skrivnostne zavite — Vsem omenjenim tisočera hvala! Ob prilikih se vas boimo spomnile ter skušale biti vsem naklonjene.

Prečitam je bilo tudi vabilo podr. 6 SŽZ na njih slavnost 10 letnice obstanka, kar se je vzel na znanje; upamo, da se bodo vse naše članice udeležile te slavnosti dne 23. januarja ob 7. zvečer v dvorani Domovine.

To točko navajam tukaj osobito za one, ki se niso mogle udeležiti zadnje letne seje.

Končno želim vsem našim članicam, vsemu glavnemu odboru in vsemu članstvu naše velike Jednote prav srečno in uspešno novo leto.

S pozdravom

Jennie Ozbolt, tajnica.

Društvo sv. Roka, št. 112, Denver, Colo.

Naznanim vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Našnjam vsem onim, ki se niso udeležili naše zadnje glavne letne seje 14. decembra, da je bil z malimi izjemami ponovno izvoljen ves stari odbor.

Mišar

Od Smuka in Sv. Primoža, cerkvice nad Semičem, preko Škrilja, kjer so že Kočevarji Planine, Konjskega hriba, Toplice, Lahine v Sredgore, preko Sv. Križa (samo še zvonik se vidi z vrha poraslega grebe na), mimo Sv. Vida in Miklavjev do Kolpe, ob njej do romarske poti na Žežlj, do Adlešičev in znanih Treh far, do Suhorja in Vinjega vrha — tam je siromašna belokranjska zemlja, tam so trta in zidani, bukove in kostanjeve rebri, ponekod ilovnate njive s krasiskimi vrtinami, tam so steljniki in breze. Vasi so majhne, borne in življenje je v velikem zatišju.

I.

Pred leti je bil v tej dejelici

čas nenavadnih reči. Iz zidanic je izginjalo vino in žganje (še tako močna vrata so se udajala), iz kurnikov kokoši, iz di-

ma v podstrešjih cele gnjati in slanina, iz kašč čebri masti,

iz omar obleka in obuvalo —

Vsek dan so se slišale tožbe, da so kje vломili — zdaj v se-

miških zidanicah, naslednjo

noč kje ob Kolpi, na čisto dru-

gem koncu. Orožniki so za-

skrbljeno hodili okoli po vaseh

in samotah in vestno zapisovali

podrobnosti: kdaj so neznan-

ci prišli, kako so vlamili, kaj

so morda pozabili (tisto so od-

nesli s seboj), in v katero

stran so odšli. Vse so zapisali

in potolažili tarnačoče ljudi,

češ: prišli bomo nepoštenja-

kom na sled in potem — —

Vsi so vedeli, kdo vodi tato-ve. Vedeli so, da je jake velik

in čudovito močan, a vrh tega neverjetno prebrisani, da se zna skravati kot nične — bil je v resnicu pravljenci junak ti-

stih dni. Imenoval se je Mi-

šar.

Na Selih, kjer se je rodil, ni dolgo strpel. Kri ga je gnatla drugam — k tujim ljudem in v tuje kraje. Sel je — na-

meraval je v Ameriko, pa se mu ni posrečilo. Obtičal je pri morju in nekje blizu Sušaka postal pristaniški dela-

vec. Bil je čas po vojski, de-

narja je bilo in dela. Pri tež-

kem delu mu je telo doraso-

in se krepilo v zdravju, miščevje je postalot kot vrv, pleča so bila široka in ožgana od

obmorskega sonca.

Zaradi potepuške krvi pa ni imel nikjer dolgega obstanka. Dom ga sicer ni vabil, vendar se je še kdaj pokazal v vasi

in pri sosedih, a ni znal biti odkritosčen in domače iskren.

Potem je zopet odšel in ga ni bilo dolgo časa. Zaslužka ni

hranil. Zelo rad si je privo-

ščil poln krožnik in polno steklenico, no, z ozirom na svojo

postavo je potreboval v resni-

ci dosti. Vozil pa se je kar

brez denarja. Sedel je v kak

kot ali h kolesom tovornega

vlaka. Dobili ga niso nikdar.

Tako se je vozil brez cilja o-

krog, a nazadnje ga je le zma-

gal njegova vas. Ponoči se

je vrnil.

Na domu je gospodaril sta-

rejši brat, a če bi bila hiša tu-

di sama, se Mišar najbrž ne bi

mogel udomačiti. Polagoma

so se mu v glavi porajale ne-

jasne poteze nowega, posebne-

ga življenja. Postopal je po

senčnatem vrtu in nobenega

dela se ni lotil z vsem srcem.

Zavedal se je, da so vse take

malenkosti le nekaj prehodne-

ga.

Naenkrat je zmanjkal. Nih-

če ni vedel, kam je odšel. To-

da Mišar je hotel živeti udob-

no v samotnih naseljih, živeti

brez truda dobro in varno na

račun drugih. Vse to je naj-

bolj odgovarjalo njegovi krv.

Kmalu se je navadil vetrov in

sonca, mesečine in teme, mraza

in pomanjkanja, gozdov in nji-

hove veličastne tišine.

Kdor ga je poznal in se na-

veličal potiti za kos kruha in

ako je bil dovolj drzen pa iz-

urjen in spreten, se mu je hi-

tro pridružil. Brez dvoma so nekateri izmed družbe podnevi delali na domačem polju, ponoc pa odhajali z Mišarjem na pohode, kajti v vsem, kar jim je hidilo v prid, so bili dobro poučeni.

Ljudi se je polačala plahost. Marsikatera hiša je dobila psa in ponoči je bil lajež, da so se človeku ježili lasje. Tatvine so se množile. V samotnih zidanicah se ni bilo batisti psov, tam je teklo vino in žganje (še tako močna vrata so se udajala), iz kurnikov kokoši, iz di-

ma v podstrešjih cele gnjati in slanina, iz kašč čebri masti, iz omar obleka in obuvalo —

Vsak dan so se slišale tožbe, da so kje vlamili — zdaj v se-

miških zidanicah, naslednjo

noč kje ob Kolpi, na čisto dru-

gem koncu. Orožniki so za-

skrbljeno hodili okoli po vaseh

in samotah in vestno zapisovali

podrobnosti: kdaj so neznan-

ci prišli, kako so vlamili, kaj

so morda pozabili (tisto so od-

nesli s seboj), in v katero

stran so odšli. Vse so zapisali

in potolažili tarnačoče ljudi,

češ: prišli bomo nepoštenja-

kom na sled in potem — —

Vsi so vedeli, kdo vodi tato-ve. Vedeli so, da je jake velik

in čudovito močan, a vrh tega neverjetno prebrisani, da se zna skravati kot nične — bil je v resnicu pravljenci junak ti-

stih dni. Imenoval se je Mi-

šar.

Na Selih, kjer se je rodil, ni dolgo strpel. Kri ga je gnatla drugam — k tujim ljudem in v tuje kraje. Sel je — na-

meraval je v Ameriko, pa se mu ni posrečilo. Obtičal je pri morju in nekje blizu Sušaka postal pristaniški dela-

vec. Bil je čas po vojski, de-

narja je bilo in dela. Pri tež-

kem delu mu je telo doraso-

in se krepilo v zdravju, miščevje je postalot kot vrv, pleča so bila široka in ožgana od

obmorskega sonca.

Zaradi potepuške krvi pa ni imel nikjer dolgega obstanka. Dom ga sicer ni vabil, vendar se je še kdaj pokazal v vasi

in pri sosedih, a ni znal biti odkritosčen in domače iskren.

Potem je zopet odšel in ga ni bilo dolgo časa. Zaslužka ni

hranil. Zelo rad si je privo-

ščil poln krožnik in polno steklenico, no, z ozirom na svojo

postavo je potreboval v resni-

ci dosti. Vozil pa se je kar

brez denarja. Sedel je v kak

kot ali h kolesom tovornega

vlaka. Dobili ga niso nikdar.

Tako se je vozil brez cilja o-

krog, a nazadnje ga je le zma-

gal njegova vas. Ponoči se

je vrnil.

Na domu je gospodaril sta-

rejši brat, a če bi bila hiša tu-

di sama, se Mišar najbrž ne bi

mogel udomačiti. Polagoma

so se mu v glavi porajale ne-

jasne poteze nowega, posebne-

ga življenja. Postopal je po

senčnatem vrtu in nobenega

dela se ni lotil z vsem srcem.

Zavedal se je, da so vse take

malenkosti le nekaj prehodne-

ga.

Naenkrat je zmanjkal. Nih-

če ni vedel, kam je odšel. To-

da Mišar je hotel živeti udob-

no v samotnih naseljih, živeti

brez truda dobro in varno na

račun drugih. Vse to je naj-

bolj odgovarjalo njegovi krv.

Kmalu se je navadil vetrov in

sonca, mesečine in teme, mraza

in pomanjkanja, gozdov in nji-

hove veličastne tišine.

Kdor ga je poznal in se na-

veličal potiti za kos kruha in

ako je bil dovolj drzen pa iz-

urjen in spreten, se mu je hi-

zu nekam v samotna skrivališča. H Grakovim je prišel orožnik in vzel s seboj pozabljeno žepno svetilko in prazno slatinsko steklenico.

Sledile so noči velike bojavne pred povratkom mačevalnih ljudi, pa je bil mir. Samo kadar so lajali psi, je Tijčeta stresal hladen strah zaradi mučnih premisljevanj.

III.

Mišar pa je bil tudi glavna osebnost premnogih zgodb, ki so tisti čas krožile po hišah. Nekatere so bile izmišljene, druge resnične, vse pa so slike Mišarja kot vsevednega. Zlasti v grlo. Razen rokomavov je imel menda največ klori klučavnica v mestecu. Delal je velike klučavnice z močnimi zapahi in jih pritrjal na debela hrastova vrata, ki so se bila pod Bog ve kakšno silo moralna udati žejnim potpuhom.

II.

"GLASILLO K. S. K. JEDNOSTE"

Dobaja vsak teden:
Lansko Slovensko Katoliško Jezdote v Združenih državah AmerikeURADNIŠTVO IN UPRAVNOSTVO
6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO

Na člane na leta:	\$0.25
Za nečlane:	\$1.00
Za domovino:	\$2.00

OFFICIAL ORGAN OF AND PUBLISHED BY
THE GRAND CARNIVAL SLOVENIAN CATHOLIC UNION of the U.S.A.
In the Interest of the Order
Issued every TuesdayOFFICE: 6117 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND, OHIO
Phone: HENDERSON 3912Terms of Subscription:
For members, yearly: \$0.25
For nonmembers: \$1.00
Foreign Countries: \$2.00

OB ZAKLJUČKU LETA

Ko se bliža leto k zatonu, je vsak skrben podjetnik ali trgovec zaposlen s sestavo svojega inventarja, da dožene, mu li kaže bilanca kaj prebitka ali izgube. Pri slabem uspehu bo skušal vse nedostatke, morebitne napake in pomankljivosti za bodoče leto odpraviti, kajti delati za izgubo bi bilo res brezmiselno in usodno za takega trgovca.

Bratske podporne organizacije poslujejo tudi po trgovskem načinu in njih tajniki so enako te dni zelo zaposleni s sestavo celoletnega računa. V obče je pričakovati od vseh povojnega poročila.

Pa poglejmo nazaj glede poslovanja naše Jednote od lanskega do letošnjega novembra, kajti celoletna bilanca za 1936 bo zaključena šele z 31. decembrom.

V današnjem uradnem finančnem poročilu za mesec november je izkazanih 35,313 članov obeh oddelkov (23,417 odraslih, 11,896 otrok). Lansko leto smo jih šteli koncem novembra 34,468, torej smo napredovali v tem času za 845 članov v obeh oddelkih; v odraslem oddelku ni štela naša Jednota še nikdar takoj veliko članov kot zdaj. Pri tem moramo še vpoštovati dejstvo, da smo zadnjih 11 mesecev izgubili 225 odraslih članov vsled smrti in 25 otrok, nekaj jih je tudi odstopilo in nekaj je bilo suspendiranih. Po našem mnenju bo znaša celoleten nafrostek števila članstva nad 1000; gotovo lep napredok!

Z blagajno smo na podlagi zadnjega mesečnega računa v obeh oddelkih napredovali od 30. novembra 1935 do 30. novembra t. l. z \$204,994.32, kar je tudi lepa svota.

Do tako lepega napredka v številu članstva nam je nedvomno veliko pripomogla letošnja jubilejna kampanja mladinskega oddelka, saj smo tekom 8 mesecev pridobili 1295 novih članov zavarovanih za \$716,250.00; to tudi nekaj šteje!

V letu 1936 smo pri naši Jednoti uvedli najbolj važen razred zavarovanja, razred F-JD. na podlagi katerega bo lahko naša mladina čez 20 let prejela celo zavarovalnino v gotovini izplačano, kakovino nudijo vse večje insurance kompanije, samo pri nas je asesment manjši.

Samo en nedostatek smo imeli zopet pri letosnjem Jednotinem poslovanju; to je bila zopetna izredna naklada za operacijski sklad meseca oktobra in za sklad izrednih podpor. Glede nezadostnega plačevanja asesmenta za operacijski in poslodninski sklad je društvo sv. Vida št. 25 na svoji minuli letni seji odobrilo resolucijo, da naj glavnji odbor na podlagi Jednotnih pravil določi primeren redni mesečni asesment za ta sklad, da ne bo več teh neljubih izrednih naklad. O tem se bo ukrepalo na prihodnji seji gavnega odbora v mesecu januarju.

V obče moramo beležiti v tem letu pri naši Jednoti lep uspeh, saj kar moramo biti Bogu hvaležni. Ob zaključku leta ga iskreno prosimo Njegovega blagoslova tudi v letu 1937. Zanesmo sklenimo z združenimi močmi še v bodoče delovati za napredok naše drage organizacije.

Minstrel Show Booster kluba dr. sv. Florijana št. 44, South Chicago, Ill. v cerkveni dvorani.

6. januarja: Midwest KSKJ basketball tekma v Jolietu, Ill.

8. februarja, pustna sobota. Društvo sv. Srca Marije št. 111, Barberton, O. priredi maskaradno veselico v dvorani S. S. Turn dvorane.

10. januarja: Društvo sv. Stefana št. 1, Chicago, Ill., bo priredilo veselico v šolski dvorani.

16. januarja: Društvo sv. Marije v trebnjem, prireditev na programu, naj nam izvlijo to naznaniti. — Uredništvo.

16. januarja: Plesna veselica društva sv. Jožefa št. 110, Barberton, O. v dvorani društva "Domovina."

16. januarja: Plesna zabava društva Knights of Trinity št. 238 v Slov. N. Domu v Brooklyn, N. Y.

16. januarja: Društvo sv. Jeronima, dr. Kraljica Majnika, KSKJ. Booster klub in podružnični skupino skupno veselico v društvenem domu sv. Jeronima v Strabane, Pa.

17. januarja: Maškaradni ples društva M. P. št. 79, Waukegan, Ill., v šolski dvorani.

17. januarja: Card party dr. sv. Jožefa št. 103, West Allis, Wis. v cerkveni dvorani.

24. januarja: 30 letnica društva sv. Genovefe št. 108, Joliet, Ill.

24. januarja: Desetletnica in kraj, kjer smo zagledali luč

sveta, in kjer smo se lot otroci igrali in kjer smo tudi doratali.

Tam, onkraj širnega morja žive živijo nekaterih naših inšljencev otroci, nekaterih že roditelji, skoro nas vseh pa govorijo že bratje in sestre ter drugi očji sorodniki. Ker pa ne moremo osebno tja čez široko morje, se pa v duhu podajmo nazaj v naš rojstni kraj.

Vem, da zna tudi večina tu rojene naše mladine čitati slovenščino, torej bi bilo prav, da ne nekoliko seznami z dogodki in običaji krajev, iz katerih so njih starši prišli. Valedi tega sem se namenil opisati faro ev. Križa pri Litiji.

Ta fara je srednje velika; steje okrog 2500 duš. Od trga Litije pelje okrajna cesta proti Mirni, kjer se v vasi Orešje odcepiti proti Dolim (Dole) na Sibivo, kjer kraljuje prvak dolenjskih hribov, — mogočni Kum, visok 1219 metrov, z znano božjepotno cerkvijo sv. Neži in sv. Jošta.

Oglejmo si faro sv. Križa bolj natančno. Farna cerkev stoji na malenem griču nad vasjo Gabrovka in je posvečena sv. Križu. Veliki kamenit oltar je umetno delo kamnoseškega mojstra Feliksa Tomana iz Ljubljane. Dotičnik je tudi izgotovil podstavek Barago-vega spomenika v Jugoslovskem kulturnem vrtu v Clevelandu, O. Okoli cerkve je kakor po večini po slovenskih farah v domovini pokopališče, kjer počivajo zemeljski ostanki naših očetov, dedov in pradedov in čakajo angelske trbente na sodni dan. Nad vasio je vinskih gorica Moravska gora in Orešje. Vino iz te gore je bilo nekdaj in mislim, da je tudi še danes slovečne daleč na krog; saj so vinski trgovci iz vseh krajev radi hodili kupovat izborna kapljico iz Moravske gore.

Kdaj je bila prva cerkev postavljena, ni znano; zapisano pa je, da leta 1823 so takratni farani uvideli, da je stara cerkev premajhna; zato so začeli s predprpravami za gradbo nove, večje cerkve. Dne 3. maja 1824 je bil postavljen vogeljni kamen in dne 31. avgusta 1828 je bila nova cerkev posvečena na čast sv. Križu. V velikem oltaru so vzdiana svetinja mučencev sv. Lavrence in sv. Januarja, ter sv. Honore.

Nekateri rodovi so bili krvolčni — in so kaj radi napadali svoje sosedne prebivalce. Tako so tudi Tihaboččani izvedeli, da jih nameravajo sosedje napasti ter izropati. Domaci fantje in može se domenjati, da bodo vse noči na straži, da preprečijo napad; sicer so pa povedali svojim ženam in dekletom, kaj da jih čaka, da bodo ne povzročile preveč hrupa. Neke noči, ko je prebivalstvo mirno spalo, stražniki pa čuli, pride sovražnik z imenom, da bo zaspance lahko premagal; pa se je zelo varal; čuječa straža je sovražnik iz zasede napadla in jih tudi na tihem premagala tekom tihega boja; radi tega je ta vas še danes tako imenovana.

Podružnica Brezovo s cerkvijo sv. Miklavža je bila, kot že enkrat omenjeno, pravno ustavljena od župnije Dole ter v letu verske reformacije 1789 pridružena k sv. Križu. Imeli so svoje pokopališče, katerega so zaradi malega prostora okrog cerkve leta 1819 opustili.

Nekoliko naprej od vasi Brezovo je na strmem hribu vas in podružnica Vodice. Koliko je ta hrib visok nad morsko gladino, ne vem, vendar pa bolj slab pešec ne doseže vrha hriba iz doline v eni uri. Malo in lična cerkvica je posvečena sv. Neži, tudi imenovani Mali Kum. Od tukaj se vidi na vse kraje Gorenjske in Dolenjske, tja dolni do kočevskih in hrvatskih hribov.

Pod Vodicami je strma in velika skala, imenovana Velika peč. Zelo visoko nad zemljo so v skali vdelane votline, takozvane "Ajdovske jame." Pravijo, da so v davnih časih stanovali ljudje v teh jamah, kar je verjetno, da so se tukaj skrivali pred roparji in zločinci. Po dolgi lestvi se pride v dolenje dupline, ki so dandanes le bivališče kač in netopirjev, sov in krokarjev. Pod skalno je kaj rodovitna zemlja in vas Podpec; nekdaj je bilo to last slavnih baronov Gall pl. Gallenstein.

(Dalje prihodnjič)

Ne jutri, pač pa danes se odloči za pristop v našo Jednote! Jutri bo morda že prepozno!

Skupajte ustavnosti kako novo društvo za našo Jednote; ustavnovači članov zadostuje.

Pozvalo o silkih in domovinah

Iz domovine sem prejal zelo imenito sporodilo o silkah, katero pričakujem vsak čas, da bodo dosegeli v Ameriko. Poročilo o silkah mi je posilal visoko članian gospod profesor dr. France Trdan, ki je učitelj v Škofovih zavodih ali semenišču, katerega sem bil naprosil, da se je pridružil mojemu slikarju v domovini, Mr. Ivanu Tischlerju, da sta vzel več dni časa in uporabili najboljše dneve za načavo filmikov silk, kakršnih zdaj še nismo gledali.

Da bodo številni rojaki tukaj v Ameriki, katerih se slike tudi tičejo, vedeli, kako in kaj, sem namenil, da se to poročilo kar dobesedno objavi, kajti v poročilu so pojasnjena vsa imena onih doma in še nekaterih rojakov, bivajočih v Ameriki. Prav gotovo bo to poročilo vzbudilo veliko zanimanje za nove slike, v katerih se bo takoreko priselila sem v Ameriko vsa Ribniška dolina in še mnogo drugih pokrajini z njim vred. Poročilo se glasi, kakor sledi:

Dr. Fr. Trdan:

RIBNIŠKA DOLINA V AMERIKI

V začetku meseca julija sem prejel od Mr. Grdina pismo, ki je bilo za moj počitniški usodo odločilnega pomena. Mr. Anton Grdina, moj starci znanec in prijatelj, me je namreč naprosil, da bi mu izpolnil željo, ki jo je že dolgo gojil v srcu. "Ze dolgo nameravam," tako piše doslovno, "uresničiti svoj name." Kateri pa je ta? "Rad bi, da bi Vi, ki ste trd Ribničan — oprostite, saj ne mislim nič hudega, le šalim se — v dogovoru z mojim zastopnikom in fotografom g. Ivanom Tischlerjem, napravili za moj film nekaj ribniških produkcij. Slike naj bi vsebovale posamezne prizore iz življenja ribniških rešetjarjev, lončarjev in žličarjev. Zanimali bodo tukajšnje rojake tudi vsi prizori iz življenja na vasi in na polju in lepe slovenske šege in navade o prilikah kakega sejma ali cerkvenega zgnjanja ali shoda; v mislih imam zlasti shod pri Novi Štifti na Veliki Šmaren, z eno besedo: Zanimalo nas bo vse, kar bo prišlo iz stare domovine, posebno pa še iz splošno znane ribniške doline."

Kdo bi ne bil vesel takega priznega naročila, posebno še, če pride od našega tako odličnega in podjetnega rojaka! Zato sem se precej lotil poverjeno mi naloge. V družbi imenovanega g. Tischlerja sva prepotovala vso ribniško dolino in vješa na film, kar se je vjeti dalo. Napravila sva okrog 100 posnetkov, ki bodo zlasti ožljim ribniškim rojakom vzbujali nešteto najdražjih domovinskih spominov. Ta ali oni bo zagledal na slike svoje starše, drugi svoje brate in sestre, znanke in priatelje. Pogled na rojstno hišo in vas, na farno cerkev in podružnico in vaško kapelico, mu bo na mah oživel vse lepe mlađostne spomine. V naravi je jesenski čas, ki ima tudi svoje značilnosti. Naši pridni in skrbni rojaki so deloma pri sušenju otave, deloma pri izkopavanju krompirja. Marsikdo se bo ob teh slikah spomnil na leta, ko je tudi sam opravil podobna dela.

Da pa film ne bo utrudil in prikazoval samo resnih prizorov, zato bo preskrbel svetovnoznani ribniški krošnjar in dolnjevarški lončar: prvi ponuja od hiše do hiše suho robo — rajte, rečeta, sita, cedila — drugi pa vrti bosonog svoj primitivni koloval, med katerim rati se lonci in sklede, piščalki in konjički kakor gobu po dežju. Upati je, da bo več ali manj usrečeno zlasti ožljim ribniškim rojakom, ker so v filmu zastopane vse župnije obsežne ribniške doline: Ribnica, Dolenja

Ustanovljeno v Jolietu, Ill. dne 8. aprila, 1934. Izdajatelj v Jolietu, denar Illinois; dne 12. januarja, 1936.

GLAVNI URAD: 1004 N. CHICAGO ST. JOLIET, ILL.

Telefon v glavnem uradu: Joliet 21826; stanovanje gl. telefon: 9448.

Svetovniški ekspres: oddelki 117-54%; mednarodni oddelki 272-51%.

Od ustanovitve do 30. nov. 1936 knjige skupno izplačana podpora \$6,105,220.

G. L. A. V. N. I. O. D. B. O. R. N. I. K. I. :

Glavni predsednik: FRANCK OWEKA, 46—10th St., North Chicago, Ill.

Prvi podpredsednik: JOHN OHLER, 811 East C St., Pueblo, Colo.

Druugi podpredsedniki: MATH PAVLAČOVICH, 4729 Westland St., Pittsburgh, Pa.

Četrtni podpredsednik: JOSEPH LEBEHN, 120—22nd St. N. W., Washington, D. C.

Glavni tajnik: JOSEPH KALAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Pomembni tajnik: STEVE G. VERNETIN, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Glavni blažnik: LOUIS ZELZENIKAR, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Duhovni vodja: REV. JOHN PLEVNIK, 810 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Vrhovni admistrator: DR. M. F. OMAR, 6111 St. Clair Ave., Cleveland, O.

N. A. D. Z. O. R. N. I. O. D. B. O. R. :

PRANK GOSPODARIC, 312 Scott St., Joliet, Ill.

MARTIN SHUKLE, 811 Avenue A, Evesham, Minn.

RUDOLPH G. RUDMAN,

Finančno poročilo K. S. K. Jelostje za mesec novembra 1936.

Annual Report of K. S. K. J. for November, 1936.

DODATEK									
1	\$ 560.82		\$ 50.00						
2	789.09	\$ 2,000.00	200.00						
3	261.75	\$ 56.90	1,000.00	100.00	\$ 61.00				
4	374.45	135.45							
5	299.51	73.70							
6	1,321.07		1,000.00						
7	154.37								
8	27.74								
9	216.57	65.25							
10	747.50		1,000.00	100.00	36.00				
11	100.88								
12	225.83	66.45							
13	171.57	55.75							
14	277.30	72.15							
15	267.27	90.00							
16	136.31	33.85	1,000.00						
17	31.85	13.05							
18	225.83	66.45							
19	171.57	55.75							
20	196.99	74.50							
21	2,286.83	642.65	1,000.00						
22	785.72								
23	511.28	125.35	1,500.00	75.00	164.83				
24	148.06	39.55			41.00				
25	24.53		500.00						
26	208.85	48.00	1,000.00		35.50				
27	301.42	83.40			156.00				
28	331.99					\$ 15.00			
29	143.61		1,000.00						
30	445.41								
31	111.21	37.00							
32	92.33	27.55							
33	715.81		1,000.00	100.00					
34	61.49								
35	632.46	182.40			115.50				
36	515.87								
37	372.54	136.70			150.00	13.33			
38	621.83	194.75			75.00	10.00	4.33		
39	108.54	24.80			100.00	65.66			
40	781.12	240.70				7.00			
41	23.14	6.00				306.00			
42	178.19								
43	34.55								
44	536.30								
45	276.43								
46	440.49	148.60			200.00	92.50			
47	77.57	25.45							
48	180.43								
49	445.09	160.80			300.00	76.00			
50	13.80								
51	128.85	29.50							
52	81.79	25.50							
53	321.47	132.70			50.00	78.16			
54	341.21						9.57		
55	326.29								
56	163.73	59.80			100.00	76.00			
57	59.82	14.40							
58	70.26								
59	221.36	49.00							
60	136.32								
61	515.91	149.50	1,000.00		118.50				
62	94.68	33.05							
63	141.70	34.60							
64	51.46	8.25							
65	172.84	46.35							
66	460.30	108.25	400.00		35.00				
67	277.77								
68	131.26	41.00			100.00	54.33			
69	736.50	111.40			200.00	133.34			
70	116.64	44.75							
71	251.13								
72	228.36								
73	280.18	106.10							
74	380.17	118.55							
75	498.26								
76	286.47								
77	48.93	16.20							
78	117.00	30.10							
79	716.21								
80	72.90								
81	80.00	27.05							
82	206.76	49.15			100.00	22.13			
83	33.09	8.30							
84	14.89	4.50							
85	443.00								
86	84.76								
87	14.85	3.05							
88	221.29	63.40							
89	144.63	36.75			100.00	80.50			
90	46.25	11.25							
91	304.47	101.75							
92	185.27	51.20							
93	219.15								
94	167.38	34.35			50.00	38.00			
95	125.10	37.60	1,000.00		45.66				
96	330.33								
97	171.23								
98	402.69								
99	110.23	24.00							
100	420.82								
101	691.35								
102	18.76								
103	270.00	101.30							
104	36.98	7.50							
105	448.32	131.75							
106	272.92								
107	40.55	12.90							
108	305.65	116.25							
109	117.02	37.75							
110	251.58	83.25							
111	169.95	611.45							
112	80.59	12.25	500.00		27.13				
113	136.93	35.50							
114	239.03	74.35							
115	230.98	76.35							
116	98.53								
117	60.96	15.75							
118	276.09	73.00							
119	1								

(Nadaljevanje s 5. strani)

Vzrok smrti: Srčna bolesen. Zavarovan za \$1000.00. Pristolok k Jednoti 1. januarja 1901. R. 36.

310

JOHN STOPNIK, 949—star 82 let, član društva sv. Janeza Krstnika, št. 13, Hibbing, Minn., umri 10. novembra. Vzrok smrti: Starost. Zavarovan za \$1000.00. Pristolok k Jednoti 4. oktobra 1904. R. 50.

211

FRANK MIHELCIČ, 21815—star 57 let, član društva sv. Barbare, št. 40, Hibbing, Minn., umri 7. novembra.

Vzrok smrti: Srčna bolesen. Zavarovan za \$1000.00. Pristolok k Jednoti 6. avgusta 1916. R. 37.

212

JOHN MIKLICH, 11386—star 64 let, član društva Vitez sv. Jurija št. 3, Joliet, Ill., umri 16. oktobra. Vzrok smrti: Rak na zelodcu. Zavarovan za \$1000.00. Pristolok k Jednoti 17. aprila 1907. R. 43.

213

FRANK GREBEC, 7221—star 55 let, član društva sv. Vida, št. 25, Cleveland, Ohio, umri 21. novembra. — Vzrok smrti: Obistna v srčna bolesen. Zavarovan za \$1000.00. Pristolok k Jednoti 13. septembra 1904. R. 34.

214

FRANK SAJOVEC, D-337—star 59 let, član društva sv. Vida, št. 25, Cleveland, Ohio, umri 21. novembra. — Vzrok smrti: Obistna v srčna bolesen. Zavarovan za \$1000.00. Pristolok k Jednoti 13. septembra 1904. R. 41.

215

PETER ZUGEL, 1111—star 79 let, član društva sv. Jožefa, št. 16, Virginska, Minn., umri 9. novembra. Vzrok smrti: Obistna bolesen in starost. Zavarovan za \$1000.00. Pristolok k Jednoti 11. aprila 1897. R. 50.

216

JOSEPH SUŠA, 6692—star 55 let, član društva sv. Jožefa, št. 58, Hager Pa., umri 15. oktobra. Vzrok smrti: Obistna bolesen. Zavarovan za \$1000.00. Pristolok k Jednoti 14. aprila 1904. R. 34.

217

PETER STERK, 3183—star 55 let, član društva sv. Vida, št. 25, Cleveland, Ohio, umri 25. novembra. Vzrok smrti: Rak na pljučih. Zavarovan za \$1000.00. Pristolok k Jednoti 1. septembra 1901. R. 34.

218

GREGOR ZEVNIK, 11927—star 65 let, član društva Friderik Baraga, št. 93, Chisholm, Minn., umri 20. novembra. Vzrok smrti: Rak na pljučih. Zavarovan za \$1000.00. Pristolok k Jednoti 17. julija 1907. R. 44.

219

ROSE HORVAT, 106—starata 56 let, članica društva sv. Jožefa, št. 2, Joliet, Ill., umri 30. novembra. Vzrok smrti: Srčna bolesen. Zavarovan za \$1000.00. Pristolok k Jednoti 1. januarja 1901. R. 35.

220

ELSIE PUNTEK, 13442—starata 30 let, članica društva sv. Jožefa, št. 156, Chisholm, Minn., umri 28. novembra. — Vzrok smrti: vnetje črevesne mrene. Zavarovana za \$1000.00. Pristolok k Jednoti 17. decembra 1925. R. 19.

221

JOHN MARŠIĆ, 19306—star 65 let, član društva sv. Petra in Pavla, št. 46, Etna, Pa., umri 25. novembra. — Vzrok smrti: Srčna bolesen. Zavarovan za \$1000.00. Pristolok k Jednoti 18. maja 1913. R. 44.

222

ALOYSIUS HORVAT, 7600—star 74 let, član društva sv. Pranciška Saleškega, št. 29, Joliet, Ill., umri 4. decembra. Vzrok smrti: Srčna bolesen. Zavarovan za \$1000.00. Pristolok k Jednoti 5. januarja 1905. R. 53.

223

MARY MIKLAVCIĆ, 5602—starata 61 let, članica društva sv. Ane, št. 150, Cleveland, O., umri 3. decembra. Vzrok smrti: sladkorna bolesen in operacija na siepiču. Zavarovana za \$1000.00. Pristolok k Jednoti 28. februarja 1913. R. 40.

224

ANNA LEKAN, 11706—starata 28 let, članica društva sv. Ane, št. 150, Cleveland, O., umri 8. decembra. Vzrok smrti: Jetika. Zavarovana za \$1000.00. Pristolok k Jednoti 29. septembra 1924. R. 16.

225

JOHN CUDER, 9007—star 56 let, član društva sv. Antonia Padovanskoga, št. 185, Burgettstown, Pa., umri 1. decembra. Vzrok smrti: Ponesrezen v premogokopu. Zavarovan za \$1000.00. Pristolok k Jednoti 23. novembra 1905. R. 35.

OPERIRANI IN POŠKODOVANI

365

FRANC BROZOVČIK, C-2145—član društva sv. Jožefa, št. 2, Joliet, Ill., operiran 20. oktobra. Upravičen do podpore \$100.00.

366

JOHN CAVRAK, 14074—član društva sv. Petra in Pavla, št. 46, Etna, Pa., upravičen do podpore \$200.00 za nerabilivo levo roko in nogo.

367

FANNY BURGAR, 1631—članica društva sv. Ane, št. 105, New York, N. Y., operirana 19. septembra. Upravičena do podpore \$100.00.

368

MARY GASPICH, 85—članica društva sv. Genoveze, št. 108, Joliet, Ill., operirana 10. oktobra. Upravičena do podpore \$100.00.

369

GERTRUDE ZAGAR, 9429—članica društva Marie Cistege Spojetja, št. 160, Kansas City, Kans., operirana 12. oktobra. Upravičena do podpore \$100.00.

370

MARY GORUP, 14482—članica društva Vnetov. Marije Device, št. 181, Steelton, Pa., operirana 9. oktobra. Upravičena do podpore \$100.00.

371

ANGELA CHIUMINATTO, 15772—članica društva sv. Ane, št. 208, Butte, Mont., operirana 10. septembra. Upravičena do podpore \$50.00.

372

LOUISE NASENBENY, 9031—članica društva sv. Genoveze, št. 108, Joliet, Ill., operirana 4. maja. Upravičena do podpore \$100.00.

373

FRANK STRELL, 26010—član društva sv. Jožefa, št. 56, Leadville, Colo., operiran 6. oktobra. Upravičen do podpore \$75.00.

GABRIEL TASSOTTI, 18171—član društva sv. Jožefa, št. 57, Brooklyn, N. Y., operiran 28. septembra. Upravičen do podpore \$100.00.

374

JOSEPH HELICO, 32385—član društva Marie Device, št. 58, Pittsburgh, Pa., operiran 4. oktobra. Upravičen do podpore \$100.00.

375

ANTON PLUTT, 34812—član dr. sv. Jožefa št. 56, Crested Butte, Colo., operiran 21. okt. 1908. Upravičen do podpore \$50.00.

376

FRANK MALAVASIČ, 8026—član dr. sv. Antonia Padov. št. 72, Ely, Minn., operiran 8. sept. 1936. Upravičen do podpore \$50.00.

377

JOSEPH RUSS, 13784—član dr. sv. Antonia Padov. št. 72, Ely, Minn., uopravičen do podpore \$250.00 za izgubo dečjega očesa.

378

RONALD P. SKRIBINA, 28488—član dr. Marie Pomagaj št. 180 Denver, Colo., umri 4. nov. 1936. Vzrok smrti: Vnetje črevesa. Pristolok k Jednoti 30. aprila 1936. Upravičen do podpore \$20.00, kateri znesek je bil nakazan 12. nov. 1936.

379

VIDA KUMSE, 4998—članica dr. sv. Cirila in Metoda št. 101, Lorain, O., operirana 3. okt. 1936. Upravičena do podpore \$100.00.

380

ANNA PONALL, 34401—članica dr. sv. Ante št. 123, Bridgeport, O., operirana 21. sept. 1936. Upravičena do podpore \$100.00.

381

ANTONIA DJUBENSKY, C-858—član dr. sv. Dunidre št. 136, Willard, Wis., operirana 29. okt. 1936. Upravičena do podpore \$100.00.

382

MARGARET PALCICH, 8419—članica dr. sv. Ane št. 156, Chisholm, Minn., upravičena do podpore \$250.00 za izgubo vide na levem očesu.

383

IVANA GABER, 14612—članica dr. Marije Pomagaj št. 78, Chicago, Ill., operirana 10. julija 1936. Upravičena do podpore \$50.00.

384

AGNES KOCHVAR, 32708—članica dr. sv. Jožefa št. 55, Crested Butte, Colo., operirana 29. okt. 1936. Upravičena do podpore \$100.00.

385

MARY SUSTERIČ, 12855—članica društva sv. Cirila in Metoda št. 101 Lorain, Ohio, upravičena do podpore \$250.00 za izgubo vide na levem očesu.

386

THERESA GREGORKA, 4150—članica dr. sv. Pavla št. 118, Little Falls, N. Y., operirana 17. okt. 1936. Upravičena do podpore \$50.00.

387

ANNA EURIECH, 11235—članica dr. sv. Valentina št. 145, Beaver Falls, Pa., operirana 20. okt. 1936. Upravičena do podpore \$100.00.

388

JOSEPH REZONJA, 29834—član dr. sv. Jožefa št. 148 Bridgeport, Conn., operiran 2. nov. 1936. Upravičen do podpore \$100.00.

389

JACOB KRANTZ, 21223—član dr. sv. Stefana št. 1. Chicago, Ill., upravičen do podpore \$50.00 za izgubo prsta na desni roki.

390

MARY NEMANICH, 138—članica dr. sv. Jožefa št. 2, Joliet, Ill., operirana 9. nov. 1936. Upravičena do podpore \$100.00.

391

JOSEPHINE ZEPFAN, C-1211—član dr. sv. Janeza Krstnika št. 11, Aurora, Ill., operiran 10. nov. 1936. Upravičen do podpore \$100.00.

392

JENNIE MARIE JUST, 33076—članica dr. sv. Ane št. 139, La Salle, Ill., operirana 14. okt. 1936. Upravičena do podpore \$50.00.

393

HELEN PLASAJ, 11365—članica dr. sv. Jožefa št. 241 Steelton, Pa., operirana 26. okt. 1936. Upravičena do podpore \$50.00.

394

JOHN LOPERT, 35022—član dr. sv. Alojzije št. 42 Steelton, Pa., operiran 7. okt. 1936. Upravičen do podpore \$100.00.

395

JOANNA KREK, 14201—članica dr. Marije Cistege Spojetja št. 88, Lorain, Ohio, operirana 8. okt. 1936. Upravičena do podpore \$100.00.

396

LOUIS DEYAK, 31043—član dr. sv. Jožefa št. 7 Pueblo, Colo., operiran 19. sept. 1936. Upravičen do podpore \$100.00.

397

MATT P. KOBE, 1707 (1707-A)—član dr. sv. Petra št. 118, Little Falls, N. Y., operirana 31. okt. 1936. Upravičena do podpore \$75.00.

398

JOSEPH JURIČIC, 25880—član dr. sv. Cirila in Metoda št. 45, East Helena, Mont., operiran 8. okt. 1936. Upravičen do podpore \$100.00.

399

ROSE JESELNICK, D-1798—članica dr. sv. Marije Cistege Spojetja št. 160, Kansas City, Kans., operirana 22. okt. 1936. U

MIHAJLO PUPIN

PROFESSOR ZA ELEKTROMEHANIKO NA
COLUMBIA UNIVERZITET V NEW YORKU

OD PASTIRJA DO IZUMITELJA

PREVEL PAVEL BREŽNIK

Luč zvezd, šum volov na paši in komaj slišni udarci daljne cerkvene ure so nas v teh temnih poletnih nočeh opomnili, naj skrbno čuvamo dragocene čredo. Ti opominski znaki so nam govorili, kakor bili prijazne besede nam naklonjene sile, brez koje podpare bi si ne mogli pomagati. To so bili tedaj za nas edini znaki za obstoj sveta. Obvladovali so vso našo zavest, ko smo, zaviti v temo noči in obdani z bežtevilmimi blestecimi se zvezdami, pazili na svoje vole. Ostali svet je bil za nas zginil; začel je spet vstajati v naši zavesti, ko je zgodnjeg svitanje javljalo to, kar smo mi dečki občutili kot božje poselje: "Bodi luč!", ko so dolge svetle proge na nebu naznajale, da se solnce bliža vzhodnemu obzoru in ko je zemlja polagoma vstajala iz teme, kakor bi se ustvarjala.

Zvok in luč sem zato smatral v svojem otroškem mišljenju za božji način govorjenja in javljanja in v tej veri me je še podkrepila moja mati, ki je za to navajala besed sv. Janeza: "V začetku je bila beseda, in beseda je bila pri Bogu, in Bog je bil beseda."

Veroval sem tudi, da je David, ki je bil v svoji mladosti ovčji pastir in kojega nekateri psalme sem se po navodilih svoje matere naučil na izust, izražal isto misel v svojem 19. psalmu:

"Nebesa govore o božji slavi..."

"Ni ga jezika ali govora, kjer se ne bi čul njen glas."

Ni tudi srbskega dečka, ki ne bi bil čul one lepe ruske pesmi Lermontova, velikega ruskega pesnika, ki pravi:

"Sam stopam po cesti in v temi se blesti kamenita pot,"

tihaj je noč, planjave šepetajo Bogu in zvezda govorji zvezdi.

Lermontov je bil sin ruskih nižav. Videl je iste zvezde-lesketati se na temnem poletnem polnočnem nebu, ki sem jih videl jaz. Občutil je isto sveto grozo, kakor jo je bil občutil David in ki je po njegovih psalmih vplivaa name v tistih prečutih nočeh pred petdesetimi leti. Obžalujem mestne dečke, ki niso nikoli občutili teh skivnostnih nebeških sil.

Ker sta zvok in luč pred petdesetimi leti značila v moji duši nebeške vplive, s katerimi občuje človek s človekom, žival z živaljo, zvezda z zvezdo in človek s svojim Stvarnikom, je umljivo, da sem mnogo razmišljal o bistvu zvoka in luči. Danes še vedno verujem, da tvorita ti dve vrsti občevanja temeljno delovanje v fizičnem svetu, in še danes razmišljam o njih bistvu. Moji učitelji v Pančevu so mi pomagali pri reševanju mnogih težkih vprašanj, ki so se mi stavila pri težkem razmišljanju. — Kos, moj slovenski učitelj, ki mi je pravil povest o Benjaminu Franklinu in njegovem papirnatem zmaju, mi je mnogo pomagal. Kmalu me je prepričal, da je zvok tresenje teles. Ta razloga se je krila s srbskim izrazom:

"Moje srce se trese kot struna pod gusuarjevim lokom."

Tresenje zraka sem tudi čutil, ko sem se kot pastir učil piškati na piščal. Malokatera stvar me je bolj zanimala ko

PIERRE L'ERMITE:

Žena z zaprtimi očmi

ROMAN
Iz francoskega prevodil dr. Lovro Šmid

igranje srbskih piskačev na duide, ki so stiskali zrak v mehu iz ovčje kože in z nji mpozvračali glasove na ta način, da so spuščali skozi cevi zrak in pri tem usmerjali s prsti njegov prehod. Z največjo pozornostjo sem opazoval, kako je piskač uglaševal cevi. Še sanjam, da mi tedaj ni, da bom kakih dvajset let pozneje delal kaj enakega z električnim tokom. To sem imenoval "električno uglaševanje," izraz, ki so ga splošno uvedli v brezično telegrafijo. Ta izum sem napravil leta 1892. Toda nihče ne ve, da me je spravil na to mimo kakor tudi lna ime dobroih dvajset let poprej srbski piskač na dudu.

Tu naj preskočim več poglavij svoje povesti in naj omenim, da je dvajset let po mojem izumu električnega uglaševanja izumil eden mojih učencev, major Armstrong, električni vakuumcevni oscilator, ki bo menda povzročil velik preobrat v brezični telegrafiji in telefoniji. Podoben izum je napravil nekoliko prej moj nekdanji učenec Vreland. Nači nim delovanje obeh izumov me zelo spominjata načina, kako se poslužujejo srbski piskači na dudu svojega gida. Morda sem zanimanje, ki so ga zbudile v meni v moji zgodbini mladosti srbske dude, prenesel na svoja učenca Armstronga in Vrelanda.

Manj uspeha sem imel pri reševanju težav, ki mi jih je delalo bistvo luči. Slovenec Kos, prvi moj vodnik in učitelj pri reševanju in proučevanju fizikalnih pojmov, mi je pripovedoval sledočo povest:

Grški modrijan Aristoteles je bil mnenja, da nastaja luč v očesu, ki izteza tipalnice k predmetom v okolici, in da temi tipalnicami vidimo predmete enako, kakor jih doznavamo s čutom tipanja. Tó naziranje se pa ni skladalo z domačo idvorsko govorico:

"Grózde je treba trgati pred solnčnim vzhodom, preden so žejni solnčni žarki popili njeovo hladno roso." Enako se ni skladalo z biskupom Njegošem, največjim srbskim pesnikom, ki pravi: "Svetloko solne kapljice hite po solnčnih žarkih v nebo."

Ta Njegošev verz sem zvezdel od srbskega pesnika, ki je bil moj učitelj verouka v Pančevu. Imenoval se je Vasa Živkovič; njegovega imena ne mom nikoli pozabil; doni mi v sesih kot sladka godba, ko se spominjam na iskreno prijateljstvo, ki ga je gojil do mene.

Po tej ljudski veri je torej svetlobni žarek samostojno bitje, enako kot doneča struna pod guslarjevim lokom. Toda niti pesnik niti Slovenec Kos niti idvorski modrijani niso nikoli omenili, da se svetlobni žarek trese; a če se ne tresa kakor kako drugo tresoče se telo, kako se more, kakor pravi David, njih glas čuti povsod, kjer se govore jeziki? Na ta vprašanja Kos ni vedel odgovora. Ni čudo, saj še danes ne more nihče dati popolnoma zadovoljivega odgovora na veliko vprašanje o bistvu luči! Kos ni vedel, kaj bi rekел in menda tudi ni polagal preveči važnosti na omenjene izreke, namreč pesnika Njegoša, Idvorjanov in na Davidove psalme.

(Dalje prihodnjič)

PIERRE L'ERMITE:

Žena z zaprtimi očmi

ROMAN
Iz francoskega prevodil dr. Lovro Šmid

Mimo je prišla stara kmetica in poprosila boječe miločiščne. Marija je poiskala novec v torbici. Nato je dolgo motorila viho, kakor da so ji nevidni šepetali, da jo od tam opazujejo.

In prestopila je omrežje s soncem v očeh, z nasmehom na ustnah, s cveticami v rokah; in v srcu je nosila po dobrini maši skoraj veselo nadto, da bo mogla slednji živeti v miru z ljudmi, kot je pravkar molila v miru z Bogom.

Dvaindvajseto poglavje

Jutranje veselje te svetle nezase, za slučaj, če bi bilo razpoloženje Melanije takšno, kakršno je bilo dopoldne.

Potem pa je bila to nedelja, poletna nedelja, počitniška nedelja na deželi! Zdele se je, da bi se moralno tudi sovraštvo odpočiti. A senca je še bolj senca ob solnčnih dneh.

Sovraštvo je še bolj sovraštvo v nedeljo, ki je dan družine in ljubezni.

Jokala je bila dopoldne, jokala je sredi veselje množice, smejočih se otrok, na bregu morja, v katerem se je zrealo sinje nebo.

In kot onega večera je užala nemadoma Ludovika, ki je šel na običajen sprehod kot drugi ljudje in prihajal v smeri proti njej.

To pot mu ni skušala več prikriti svojih solza. On je bil očvidno ves iz sebe.

"Kaj vam je vendar, moja uboga Marija?"

"To, da sem pri vas neizmerne nesrečna!"

"Pri nas?"

"Da, pri vas."

"Pa kdo... pa kaj vas dela tako nesrečno?"

"Papa? Gotovo ne! Vi ste mu zelo simpatični. Mama?"

Uboga mati! Morate ji odpuščati. V bistvu je tako dobra! Jaz? Pa naj veste dobro, da jaz! Povejte, govorite! — Mogoče Melanija, ta surovina!

Ce je samo ona vzrok, jo stalem v lonec v goedenino! Vržem jo čez prag še danes! Veste, kadar me kaka stvar vsega zgrabi, sem strašen! Dajte, odgovorite... Morem li kaj storiti za vas? In, zdi se mi, da moram, ko vas pa..."

Ludovik se je ustavil prestrašen nad stavkom, ki mu je butil sunkovito iz srca na ustnice, stavkom, ki si ga ni upal dovršiti.

Ura je bila 11 ponoči.

V svojih ogorčenih mislih je Marija vzpostavila prizor: nekdo je prišel danes v njeno sobo, neki moški brez najmanjšega dvoma. Vstopil je bil sem kot da je tu doma s cigaro v ustih. Ni bil to govor Ludovik niti Ludovik.

Toda beseda, ki je imela biti izgovorjena, ni bila izrečena, bliski, ki je imel posvetiti, se ni pojavit.

Kaj se je zgodilo v skrivnosti globini njunih duš? — Ludovik se je ustrašil, dekle tudi. In ne da bi nadaljevala razgovor, ki ju je po prvih besedah tako razburjal, ko eden ni upal z besedo na dan, in druga ni marala slišati, je Marija napravila isto kot na veden: zbežala je s krikom in z roko na očeh:

"Pustite me, ah, rotim vas, pustite mo!"

Trindvajseto poglavje

Ustrahovana vsled Celestina,

ki ga je še vedno mučil resničen kes, je postala Melanija tisti večer bolj mirna.

"Končno," ji je bil poklical v spomin Šofer, "dajo celo ubjalcu, ki ga bodo obglavili, cigareto in kožarje rumu. Marija pa je le kradla. Jutri bo izvršena odsodba nad njo; pustite jo torej danes, da použije v miru svojo zadnjo večerjo. Sicer vas je pa tudi gospa prosila. In potem je nezgodno v kuhinji, kjer se venomer merisajo."

"Oh, kaj gospa, usedem se nanjo! In kdo pa mesari tu!

Jaz se samo branjam proti pu-

stite jo torej danes, da použije

v miru svojo zadnjo večerjo.

Sicer vas je pa tudi gospa pro-

sila. In potem je nezgodno v

kuhinji, kjer se venomer merisajo."

"Marija se je zatekla k večer-

niam... Vsaj cerkev ji je še

ostala. Bila je njen edino

pribelaščišče, ko že celo v sva-

si nobi ni bila več varna. Vr-

njava se je po peščeni obali,

nakupila školjk za svojega gale-

ba in za vsak slučaj nekaj hra-

bi bakrene svečnike; Ludovik je prišel kot po navadi po svoljagi in je ljubko, skoro očetovko del mladenki roko pod pazu:

"Ali je nocoj vsaj malo bolje?"

Marija je skomignila z rameni, kot da je izgubila pogum; to je bil ves odgovor.

"Jutri odpotujem zgodaj v Pariz; a če ta teden ne bo bolje, zanesete se name, da bom po vrnitvi nastopil čisto brez ozirov. Ne bom nocoj dobro spal ob misli, da ste vi neizmerno nesrečni pod streho, ki je moja, ki je koncem konca streha poštenih ljudi. Jaz pa hočem, da ste tukaj neizmerno srečni. Čujete li, moja Marica? Ne pravim vam teh besed le kar tako v zrak. Ali razumete, da govorim resno, oh, tako resno!"

Marija je dvignila k njemu oči, v katere so zopet prihajale solze.

"Ali mi verjamete, Marija, moja mala, draga Marija?"

"Da, verjamem vam, toda vi je izvrlj Higijenski zavod grandijozem načrt, po katerem bo Suha Krajina izginila s površja zemlje. Z včerajšnjo obravnavo je delo započeto. Veljalo bo okrog 28 milijonov dinarjev.

Prijetje včerajšnje obravnave je delo vredno novih let 1937 ter jih klicem: Na svidenje v Ribnici!

Na velenega New Yorka se še enkrat poslavljamo od svojih prijateljev in znanec v Corwin Springs ter po drugod v Montani. Vsem klicem: Pozdravljeni! Vsem tudi vočim prav vesele božične praznike in srečno v bogato novo leto 1937 ter jih klicem: Na svidenje v Ribnici!

IZ VELIKEGA NEW YORKA

Pred odhodom v star kraj na parniku "Vulcania" še enkrat pozdravljam vse sorodnike, prijatelje in znance široke svobodne republike, zlasti onesne v okolici Kane in Sheffield.

PA. Onim, ki so nama izkazali kakve usluge, najlepša hvala. Na svidenje! Ob tej priliki se želim zahvaliti tudi g. Leo Zakrajsku v New Yorku za prijazen sprejem ter za točno in pošteno postrežbo. Priporočava to domačo in zanesljivo firmo vsem rojakom. — Frank Vičič in Andy Berne.

Iz velikega New Yorka se še enkrat poslavljamo od svojih prijateljev in znanec v Corwin Springs ter po drugod v Montani. Vsem klicem: Pozdravljeni! Vsem tudi vočim prav vesele božične praznike in srečno v bogato novo leto 1937 ter jih klicem: Na svidenje v Ribnici!

IZ VELIKEGA NEW YORKA

Pred odhodom v star kraj na parniku "Vulcania" še enkrat pozdravljam vse sorodnike, prijatelje in znance široke svobodne republike, zlasti onesne v okolici Kane in Sheffield.

PA. Onim, ki so nama izkazali kakve usluge, najlepša hvala. Na svidenje! Ob tej priliki se želim zahvaliti tudi g. Leo Zakrajsku v New Yorku za prijazen sprejem ter za točno in pošteno postrežbo. Priporočava to domačo in zanesljivo firmo vsem rojakom. — Frank Vičič in Andy Berne.

Iz velikega New Yorka se še enkrat poslavljamo od svojih prijateljev in znanec v Corwin Springs ter po drugod v Montani. Vsem klicem: Pozdravljeni! Vsem tudi vočim prav vesele božične praznike in srečno v bogato novo leto 1937 ter jih klicem: Na svidenje v Ribnici!

IZ VELIKEGA NEW YORKA

EEP In Line
With the Kay
Jay Boosters. Action
and More Action Means Success!

**Waukeganites Chose Jan.
 10 for "One Mad Night"**

Waukegan, Ill.—"One Mad Night" is again to be presented by the Mother of God Church Actors' Guild in two special performances for the benefit of St. Theresa's Hospital on Sunday, Jan. 10, in the Auditorium of the Holy Child High School in Waukegan. The work of the actors' guild in its recent presentations of this mystery-comedy received considerable favorable comment, and advance reports indicate the two performances are to be well attended.

The story of "One Mad Night" is a rare concoction in which such eccentric characters as Mr. Hyde, Lady Macbeth, John Alden and Priscilla live and plot together in a lonely mansion in the hills. Forced by circumstances into the midst of these deluded people are a callous escaped convict, a debutante falsely adjudged insane, and a playwright on a quest for quiet accompanied by his proverb-quoting Chinese valet. In this setting a fortune-crazed jurist collaborates with a shyster psychiatrist in a most unique scheme, and with this everything happens in a rapid succession of fantastic, tense and humorous scenes.

The cast of 14 is mainly composed of experienced players who have appeared in such dramas as "The Attorney for the Defense," "The Call of Youth," and "Conquered." The leading roles in "One Mad Night" are carried by Marie Grom, John Miks, Anthony Kollens, Julia Zelenik and Mary Cepon. A feature of the recent presentations, however, was the marked improvement of the newer players.

Rehearsals have been conducted for over two months under the direction of John Gostisha, who has been playing with the Joyce Kilmer Players of Chicago for the past three seasons. A colorful stage setting and special lighting effects are again being planned by John Cankar Jr.

Tickets may be obtained by calling the St. Theresa Hospital, or at the door. The committee in charge reports that many tickets have already been sold in various parts of the city.

**EUCLID GIRLS EVEN UP
 SERIES WITH NEWBURG**

Cleveland, O.—The C. and M. No. 191, Euclid, ladies' bowling team was host to St. Ann's of Newburg in a return match held Dec. 13 at Skufca's alleys.

The East Side girls, led by M. Perdan with 435 and S. Skufca with 466, outpointed the Newburgers 2030 and won three games to even up the series standing.

S. Skufca hit 168 high single to pace the winners, while T. Gliha rolled 170 to lead the Anns. Skufca's score, it is said, was partly due to the new ball she was using, a Christmas gift from her husband.

The Anns were accompanied by a crowd of visitors, and following the games a good time was had by all. A return match will be made in the future.

**March on, KSKJ
 To the Same Tune**

Every New Year time is inventory time. It is a period of resolutions, regrets, new promises, etc.

For those who had been active the year round it is a trying time, for the question of continuation comes to the fore. We find this true especially in the fraternal field and in units where there has been a change in the roster of officials. The contrary is also true, and we hope it prevails in our Union.

The KSKJ lodges during the past year have made a commendable showing. They have worked earnestly in a field that demands continuous harvest. What is more consoling is evidence that our organization has passed the transition period—and we can safely say that responsibility has been and will be assumed by the younger generation. The greatest tribute to the organizers, to the fathers and mothers, is that their children have promised to carry on this great fraternal work—retaining all the ideals upon which the organization was founded.

It is in such a spirit that the Union faces the new year. May it prevail throughout the years and thereby assure the KSKJ continued success in making the world a better place.

Cleveland Theater to Present "Cloistered"

Cleveland, O.—Penn Square Theater presents "Cloistered," starting Jan. 3.

"Cloistered," approved in the National League of Decency list, is the only motion picture ever made within the sacred confines of a cloistered convent. It is a spiritual message from the Roman Catholic Church to its people.

The Penn Square Theater has been given the honor of presenting this authentic, human document.

According to the magazine Time, "Cloistered" was filmed by special permission of His Holiness Pope Pius XI, at the Motherhouse of the Good Shepherd Convent at Angers, France. Robert Alexandre, the producer, spent several years persuading the authorities in Rome to allow him to film the mysteries of the forbidden enclosure. Needless to say, Alexandre approached his subject with the deepest reverence and the result is a beautiful masterpiece that is both moving and inspiring to all Catholics. To non-Catholics it will serve to effectively dispel the erroneous idea that convent life is one of despair and aimlessness.

Francis X. Talbot, S.J., editor of America, has written of this picture: "Cloistered" is one of the most remarkable Catholic films that I have ever seen. It is inspiringly artistic in every detail. It is dramatic in the most profound way. It is sublime in its spirituality. Should I be accused of exaggerating, I would urge my accusers to view the picture. It moved me deeply."

Campaign Managers!

Quota societies and their managers make the headlines and the first page. — When will you make it?

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

HERE'S BOOSTER CAMPAIGN RECORD
 Issued by Golden Booster Secretary Zalar

Intra-State Competition

Missouri, Iowa and Nebraska	6,416
Ohio	4,381
Montana, Wyoming, Oregon and Washington	3,864
Wisconsin	3,258
Indiana	2,062
Illinois	1,913
Colorado and California	1,781
Pennsylvania	1,682
Minnesota	1,121
New York, Connecticut and West Virginia	1,044
Michigan	946
Kansas and Arkansas	861

**CAMPAIGN NETS
 1,295 IN EIGHT
 MONTHS' TALLY**

The KSKJ Golden Booster Campaign, started on the eve of the Union's 42d anniversary, April 2, resulted in an enlistment of 1,295 juvenile members to Nov. 30.

The drive, supported by 133 active lodges, represents \$716,250.00 in new insurance written in eight months. The average of 162 new members per month is expected to be sustained when the final report for December and the campaign is issued by the Home Office.

Society No. 236..... 900

Colorado

Society No. 56..... 4,664

Society No. 55..... 4,199

Society No. 213..... 3,000

Society No. 104..... 1,198

Society No. 113..... 1,087

Society No. 190..... 1,080

Society No. 180..... 667

Connecticut

Society No. 148..... 930

Illinois

Society No. 206..... 10,758

Society No. 220..... 10,350

Society No. 119..... 9,001

Society No. 143..... 3,635

Society No. 189..... 3,600

Society No. 108..... 2,832

Society No. 127..... 2,798

Society No. 29..... 2,780

Society No. 47..... 2,700

Society No. 225..... 1,950

Society No. 2..... 1,930

Society No. 78..... 1,866

Society No. 1..... 1,649

Society No. 8..... 1,175

Society No. 170..... 1,125

Society No. 44..... 1,000

Society No. 98..... 675

Society No. 3..... 675

Society No. 5..... 600

Society No. 75..... 450

Society No. 87..... 450

Society No. 178..... 450

Society No. 189..... 450

Society No. 211..... 450

Society No. 166..... 300

Society No. 53..... 286

Society No. 79..... 225

Society No. 80..... 225

Society No. 152..... 180

Indiana

Society No. 52..... 4,018

Society No. 134..... 725

Kansas

Society No. 115..... 4,200

Society No. 83..... 550

Society No. 132..... 450

Society No. 38..... 225

Society No. 160..... 225

Michigan

Society No. 249..... 3,000

Society No. 30..... 2,025

Society No. 176..... 2,001

Society No. 20..... 600

Minnesota

Society No. 4..... 4,075

Society No. 59..... 2,480

Society No. 203..... 2,534

Society No. 131..... 2,075

Society No. 72..... 1,582

Society No. 198..... 1,000

Society No. 221..... 1,000

Society No. 156..... 950

Society No. 13..... 900

Society No. 164..... 900

Society No. 196..... 900

Society No. 40..... 687

Society No. 202..... 450

Society No. 93..... 300

Society No. 112..... 300

Society No. 171..... 300

Missouri

Society No. 70..... 17,625

Montana

Society No. 14..... 11,160

Society No. 208..... 6,225

Society No. 43..... 4,050

Society No. 45..... 2,668

Society No. 69..... 1,800

New York

Society No. 46..... 3,250

Society No. 57..... 3,150

State Competition

Missouri	17,625
Oregon	6,305
Montana	5,584
Ohio	4,381
Wisconsin	3,258
Indiana	2,062
Illinois	1,913
Colorado	1,840
Pennsylvania	1,685
Wyoming	1,665
New York	1,251
Minnesota	1,134
Kansas	968
Michigan	946
Connecticut	930
California	901

WILL ADDRESS LANGUAGE GROUP

Cleveland, O.—Anthony J. Klancar, editor of SDZ News, left Dec. 28 for Richmond, Va., where he will attend the 53d annual meeting of the Modern Language Association of America, composed of linguists from all over the United States. Most of its members are professors of languages.

Klancar will read a paper before the Slavonic Section of this association. His subject will be "Sir Walter Scott in Slovenian Literature." He has been working on this subject for weeks. Most of his paper will be devoted to Josip Juric whose "Deseti brat," the Slovenian novel, shows definite influences of Sir Walter